
KAZAKİSTAN STRATEJİK HAMLELERLE FİNANSTA LİDERLİK PEŞİNDE

05.07.2019

Anadolu Ajansı (5 Temmuz 2019)

Sermaye piyasalarının derinliğini artırmak ve ülkeye her alanda daha fazla yabancı sermaye çekmek isteyen Kazakistan yönetimi, Avrasya bölgesinin finans sektöründeki lideri olmak için hazırladığı yol haritasını hayata geçirmeye başladı.

Nur Sultan Hükümeti, hem klasik finans sisteminde hem de İslami finans alanında kısa zamanda önemli ilerleme sağladı.

Son yıllarda başta 2017'deki EXPO olmak üzere birçok uluslararası organizasyona imza atan Kazakistan, 4 günlük Astana Finans Günleri organizasyonu ile finans sektöründeki iddiasını somut gelişmelerle ortaya koydu. 1 Temmuz'da başlayan organizasyonda, finans piyasaları ve Avrasya bölgesinin uluslararası finans sistemine her anlamda entegrasyonu için yapılması gerekenler uzmanlarca ele alındı. Finans teknolojileri, sermaye piyasalarının bölgesel geleceği, İslami finans uygulamaları, finans alanında nitelikli insan gücünün oluşturulması gibi başlıkların yanı sıra, ekonominin dönüşümünde finans sektörünün oynaması gereken role ilişkin de görüşler dile getirildi.

Astana Finans Günleri, bir süredir ekonomisini petrol ve madencilik alanındaki gelirlere bağımlı olmaktan çıkarmaya çalışan Kazakistan yönetiminin finans alanındaki iddiasını da ortaya koyduğu bir organizasyon oldu. "Avrasya'nın Finansal Merkezi" olma hedefini resmi olarak organizasyonun temasına yerleştiren Kazak yönetimi, bu alandaki adımlarını da uluslararası finans profesyonelleriyle paylaştı. Kazakistan'ın bu çerçevede yaptığı çalışmalar şöyle:

Astana Uluslararası Finans Merkezi

Eski adı Astana olan başkent Nur Sultan'da uluslararası finans merkezi kurulabileceğine ilişkin hükmün 2015'te anayasaya konulmasının ardından çalışmalarına başlanan Astana Uluslararası Finans Merkezi (AIFC), Temmuz 2018 döneminde faaliyete geçti. Expo 2017'nin de düzenlendiği çok büyük bir yerleşkede konuşlanan AIFC, Kazakistan'ın finans sektöründe atmak istediği adımların uluslararası finans oyuncularına somut olarak gösterilmesi üzerinde yoğunlaşan çalışmalar yürüttü. Bir süredir düzenlenen Astana Finans Günleri de bu çalışmalar arasında yer aldı.

AIFC Üst Yöneticisi Dr. Kairat Kelimbetov, merkezin uluslararası finans merkezleri arasında hızla yükselen sıralamasına dikkati çekerek, merkezin sadece Kazakistan'a değil, bütün bölgeye yönelik likit ve dengeli bir sermaye piyasası üretmeyi hedeflediğini söyledi.

Cumhurbaşkanı Kasım Cömert Tokayev'in başkanlığını yürüttüğü AIFC Yönetim Konseyinde JP Morgan Chase Yönetim Kurulu Başkanı Jacob Frenkel, Rus Sberbank Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Herman Gref, EBRD Başkanı Suma Chakrabarti gibi isimler de yer alıyor.

Astana Uluslararası Borsası

Bölge ülkeleri içindeki en geniş kapsamlı borsa olma iddiasındaki Astana Uluslararası Borsası (AIX), geniş finansal enstrüman havuzunu kullanarak bankacılık sektörüne alternatif bir sermaye platformu yaratmayı hedefliyor. Nasdaq ile teknoloji alanında iş birliği yapan borsanın stratejik ortakları arasında Şangay Borsası, İpek Yolu Fonu ve Goldman Sachs da bulunuyor. Borsanın üst yöneticisi ise ABD'li bir ekonomist olan Timothy Bennett. AIX, Kazakistan'ın büyük kamu şirketlerinin özelleştirilmesinde de platform olarak kullanılıyor. Dünyanın en büyük uranyum üreticisi olan Kazatomprom JSC'nin halka arzı da Kasım 2018'de borsada tamamlandı.

AIFC Mahkemesi ve Uluslararası Tahkim Merkezi

Karşılaşılabilecek anlaşmazlıklar konusunda uluslararası şirketlere güvence yaratabilmek amacıyla kurulmasına karar verilen mahkeme ve tahkim merkezi, Astana Finans Günleri organizasyonu çerçevesinde Cumhurbaşkanı Tokayev tarafından resmen açıldı ve çalışmalarına başladı. Mahkemenin İngiliz "common" hukuk sistemine göre çalışacağı açıklandı.

Mahkeme ve tahkim merkezi, Kazakistan hükümetinin Batılı isimleri kritik görevlere getirerek Batı sermayesini ülkeye çekme yaklaşımına uygun olarak yapılandırıldı. Mahkeme heyetinin başkanlığını, İngiliz Lord Harry Kenneth Woolf yürütecek. Yargıçlar heyetinin tamamı Birleşik Krallık kökenli hukukçulardan oluşuyor.

Uluslararası Tahkim Merkezinin başkanlığını da Barbara Dohmann QC yürütüyor. Dohmann da İngiltere ve Galler yüksek mahkemesinin eski yargıçlarından biri. Tahkim merkezi, Avrasya bölgesindeki ticari uyuşmazlıklarda bir numaralı başvuru merkezi olmayı hedefliyor. Her iki merkezin giderleri de 2 yıl boyunca Kazakistan tarafından karşılanacak. Böylece başvuranlardan herhangi bir bedel alınmayacak.

İslami Finans Merkezi

Kazak yönetiminin bir diğer önemli adımını ise İslami finans alanında bölgenin lideri olmak için geliştirdiği yol haritası oluşturdu. Güneydoğu Asya Ülkeleri Birliği (ASEAN) içinde bu alandaki çalışmalarıyla bilinen Zico Group ile danışmanlık anlaşması yapan yönetim, İslami finansın, finans sistemi içindeki payını 5 yıl içinde yüzde 1'den yüzde 10'a çıkarmayı ve böylece bölgenin her anlamda finans merkezi olmayı hedefliyor. Danışman şirketin ortaya koyacağı rapora göre, regülasyonlar ve kurumsallaşma adımlarının hızla atılması planlanıyor. Astana Finans Günleri'nde İslami finans konusunda kapsamlı oturumlar gerçekleştirildi.

Kazakistan temel mimarisini kurucu Devlet Başkanı Nursultan Nazarbayev'in hazırladığı finans sistemi yapılanması çerçevesinde, ülkeye gelen yabancı sermayeye 2066 yılına kadar tam vergi muafiyeti de tanıyor. Ayrıca yeni hayata geçirilen Expat Merkezi ile yabancı şirket çalışanlarının sorunlarının da daha çabuk çözülmesi hedefleniyor.

<https://www.aa.com.tr/tr/ekonomi/kazakistan-stratejik-hamlelerle-finansta-liderlik-pesinde/1522847#>

Kaynak/Source: